

... І ЗЛЕТІЛИСЬ ОРЛИ У РОДИННЕ ГНІЗДО

“Хоч манить чужина затято, неупинно, та серце тягнеться до витоків родинних”. Ці поетичні слова ніби писалися із долі Марека Ходкевича, нащадка млинівського графського роду, котрий обов’язком своєї совісті вважає відвідати усіх місць на Україні, де колись проживало велике сімейство Ходкевичів. Млинів став першим пристановищем для поляка.

У 1939 році пани Ходкевичі з млинівського маєтку змушені були поспішно емігрувати, а точніше, втікати у Польщу. На “кукурузнику” перетнули кордон і таким чином, можливо, врятували собі життя, бо радянська влада, яка прийшла на західноукраїнські землі, досить жорстоко ставилася до панства.

Стара пані Філіція дожила до глибокої старості і упокоїлася у 1977 році. Її син Криштоф з дружиною Марією, котрі за Польщі були останніми власниками Млинова та довколишніх поселень, теж прожили довгий вік і поховані разом на цвинтарі у Гданську. Залишили на Божому світі помітний родинний слід - дочок Гелену, Анну, Хіроніму та сина Марека. А в Марека тепер уже свої дорослі діти Томаш та Криштоф, котрий названий на честь діда. Один закінчує ліцей. Другий - студент.

Якраз своїх двох хлопців-орлів “прихопив” Марека у поїздку в Україну. А ще у Млинів приїхала двоюрідна сестра Марека Крістіна разом із своїми дітьми Войтеком та Адамом (і він перейняв дідове ймення).

До речі, родовід Крістіни йде через другого сина Філіції, котрий також змушений був емігрувати у Польщу. А ось третя із дітей Мечислава та Філіції Ходкевичів Олександра, на жаль, подальших родовідних коренів не пустила і, будучи неодруженою, так і померла на самоті у далекій Канаді.

Варто сказати, що молоді Ходкевичі не дають пригаснути пам’яті про своїх славних предків. Кожний матеріал, пов’язаний із родоводом, стає надбанням сімейного архіву. Таким чином у поляків зібралось чимало газет, журналів, книг, картин, що відображають минувшину.

До їхньої честі, Ходкевичі вирішили поділитися частиною історичного набутку з Млинівським краєзнавчим музеєм. Привезли до Млинова майже два десятки картин, а також рідкісну книгу Романа Артанзі “Історія резиденцій на давніх окраїнах Речі Посполитої”, де минуле нашого краю виписане у цікавих, захоплюючих сюжетах.

Натомість млинівчани влаштували гостям справжню атмосферу щирості та душевності. Привітали Ходкевичів заступник голови райдержадміністрації Людмила Мартинова, селищний голова Сергій Воробей, директор технікуму ветеринарної медицини В’ячеслав Яцкевич, заввідомом культури райдержадміністрації Тетяна Троцюк. Директор краєзнавчого музею Оксана Гроцька разом із працівниками закладу організували для поляків цікаві екскурсії. Побували приїжджі і в Свято-Покровському храмі, де помолилися і поставили дві свічки - за упокій предків і здоров’я живих. А заодно від о. Василя узнали багато цікавого про історичне минуле, зокрема, про Свято-Покровську церкву, побудову якої, до речі, організував наприкінці XIX століття пра-пра-пра-прадід наймолодших із Ходкевичів Олександр Ян-Миколайович.

Приємним для польської родинної делегації стало також те, що гостинні млинівчани запрошували до своїх домівок. В оселі Ніни Лукашевич, приміром, вони відкрили для себе багато нових фактів з історії панської сім’ї, адже колись Лукашевичі прислужували у графському маєтку.

А найбільше юним представникам родини кортіло пройтися підземним переходом, котрий прокопали під Іквою. Вони весь час допитувалися про це втаємничене місце і дуже жалкували, що усі сліди до підземелля занесло вітрами часу.

Загалом же Млинів справив на гостей найприємніше враження і вони були просто здивовані, що минувшину тут так глибоко пошановують.

- Ми не втрачали з Україною зв’язку ніколи, - каже пан Марека, - але раніше при радянській владі і думки не було, щоб сюди приїхати. Бо хто ми були для цієї системи - нащадки панів, котрі гнобили народ. А все добро, зроблене графськими родинами, викреслювалося. Тепер, слава Богу, в незалежній Україні історична справедливість восторжествувала і шлях до поклоніння родинним місцям відкритий. Тепер з радістю торуємо цей шлях. Почали з Млинова, а далі на Волинь, де також був панський маєток. А ще хочеться заглянути у Чорнобиль. Ходкевичі й там мешкали.

Євген ЦИМБАЛЮК.